

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 ianuarie 2021

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

mun. Chișinău

DIACONU Iurie
CATAN Liliana
GUZUN Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul IPATII Denis în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 octombrie 2020, în cauza penală privind-l pe

COROLIOV Vasili XXXXX, născut la XXXXX,
originar și locuitor al XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.08.2019 – 03.07.2020;

Instanța de apel: 26.08.2020 – 20.10.2020;

Instanța de recurs: 07.12.2020 – 20.01.2021.

Asupra recursului ordinar declarat de avocatul IPATII Denis în numele inculpatului, Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Drochia sediul Central din 03.07.2020, COROLIOV Vasili a fost declarat vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) și art. 179 alin. (2) Cod penal și condamnat în baza:

- art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la 18 (optsprezece) ani închisoare;
- art. 179 alin. (2) Cod penal la 3(trei) ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 20 (douăzeci) ani, în penitenciar de tip închis.

2. Prima instanță a stabilit că COROLIOV Vasili la 19.05.2019, aproximativ la ora 21:30, acționând în scopul săvârșirii omorului intenționat, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a pătruns în gospodăria lui BANARI Valeriu situată în XXXXX, pentru a clarifica careva neînțelegeri mai vechi, unde intenționat a generat un conflict, în urma căruia l-a agresat fizic pe acesta cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, după care cu un obiect improvizat depistat la fața locului, l-a lovit victima peste diferite părți ale corpului, cauzându-i conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr. 201918C0047 din 20.05.2019, moartea acestuia, survenită în rezultatul traumei cranio-cerebrală deschisă: fractura oaselor bolții

craniului cu trecere pe bază, hemoragii pericraniene subdurale și subarahnoidale, leziuni care se califică ca leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, care au provocat moartea acestuia.

Tot COROLIOV Vasili, la 19.05.2019, aproximativ la ora 21:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a pătruns și a rămas, fără consimțământul și contrar voinței lui BANARI Valeriu, în gospodăria acestuia situată în XXXXX, generând un conflict, în urma căruia l-a agresat fizic pe BANARI Valeriu cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, refuzând părăsirea gospodăriei, rămânând ilegal în aceasta până la finalizarea aplicării violenței, soldată cu decesul proprietarului.

Aceste acțiuni ale lui COROLIOV Vasili au fost încadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal – *omorul intenționat a unei persoane, săvârșit cu deosebită cruzime, precum și din motive sadice* și în baza art. 179 alin. (2) Cod penal – *violarea de domiciliu, cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei*.

3. Împotriva sentinței, apel a declarat avocatul IPATII Denis, în numele inculpatului, solicitând casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care COROLIOV Vasili să fie achitat pe ambele capete de acuzare, motivând că:

- pe parcursul judecării fondului învinuirii au fost încălcate drepturile procesuale ale apărării (nu a fost înmănată copia sentinței inculpatului, nu a fost acordată posibilitatea de a face cunoștință cu telefonul mobil, care la urmărirea penală nu a fost păstrat în corespundere cu normele procesual-penale);

- neîntemeiată a fost respinsă solicitarea de a declara nulitatea ordonanței de recunoaștere în calitate de reprezentant legal al succesului părții vătămate;

- în materialele cauzei nu se regăsește plângerea victimei pe faptul pretinsei comiteri a infracțiunii prevăzute de art. 179 Cod penal. Prin urmare, în mod evident se confirmă că organul de urmărire penală ilegal a pornit urmărirea penală pe acest capăt de acuzare, or, prin prisma pct. 6) art. 275 Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care lipsește plângerea victimei în cazurile în care urmărirea penală începe, conform art. 276;

- prima instanță, fără a examina cauza propriu zisă, copiind dintr-o altă sentință de condamnare l-a condamnat pe COROLIOV Vasili, în lipsa probelor și în lipsa unei motivări;

- toate probele/actele procesuale urmează a fi declarate nule nu doar prin prisma prevederilor art. 251 Cod de procedură penală, dar și prin prisma faptului că acestea au fost obținute cu încălcarea gravă și flagrantă a prevederilor legale precum și cu încălcarea drepturilor fundamentale ale inculpatului;

- rechizitoriu nu cuprinde probele care să confirme că anume COROLIOV Vasili a comis infracțiunile incriminate, or, întreg rechizitoriu este doar un produs al fanteziei acuzării, fără nici un suport probatoriu;

- organul de urmărire penală de comun cu acuzarea au falsificat probatoriul din această cauză;

- acțiunea civilă este una abuzivă și are scopul de îmbogățire fără justă cauză.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 octombrie 2020 a fost respins ca nefundat apelul declarat.

4.1. Instanța de apel a conchis că probele puse la baza hotărârii de condamnare sunt pertinente, concludente, utile și veridice, coroborând și completându-se între ele și confirmă pe deplin învinuirile aduse lui COROLIOV Vasili, iar argumentele apărării invocate în susținerea apelului sunt nefondate, negăsindu-și confirmare.

De asemenea, s-a apreciat că pedeapsa stabilită lui COROLIOV Vasili este una conformă criteriilor individualizării pedepsei și prin categoria și cuantumul pedepsei vor fi atinse scopurile indicate în alin. (2) art. 61 Cod penal.

5. Criticând hotărârea pentru netemeinicie recurs ordinar a declarat avocatul IPATII Denis în numele inculpatului.

Reiterând argumentele apelului și indicând la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recurentul solicită casarea totală a deciziei cu adoptarea unei hotărâri de achitare a lui COROLIOV Vasili pe ambele capete de acuzare, suplimentar invocându-se și că apărarea a prezentat noi probe asupra cărora instanța de apel nu s-a expus.

6. Se constată că recursul ordinar a fost depus în termen legal, pronunțarea integrală a deciziei având loc la 10 noiembrie 2020, iar recursul a fost înregistrat de instanța e recurs la 12 noiembrie 2020.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele motive.

Noțiunea de proces echitabil cere ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care i-au fost adresate (hotărârea CtEDO *Boldea versus România*).

Dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală prevede că *instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, *la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.*

În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

În conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

În motivarea recursului s-au invocat ca temei de casare a hotărârii contestate prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Verificând actele cauzei, raportate la criticele avansate de recurent Colegiul Penal notează că acestea nu și-au găsit confirmarea, iar soluția instanței de apel este legală, fondată și urmează a fi menținută *ad integrum*.

Într-un prim aspect, referitor la criticele recurentului precum că instanțele de fond nu au apreciat la justa valoare probatoriul administrat, Colegiul Penal reiterează că chestiunea de apreciere a probelor nu se regăsește printre temeiurile de declarare a recursului, la această etapă a procedurilor instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

În general, cerința textuală a cazului de casare prevăzută de pct. 6) presupune că, la etapa judecării cauzei de către instanța de apel s-au încălcat prevederile legii procesual-penale, și nici un indiciu nu poate sugera recurentului precum că, chestiunea de apreciere a probatoriului ar putea constitui în sine o eroare de drept care să se subscrie măcar unuia din cele 5 subpuncte ale pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Din atare considerente, Colegiul Penal nu va analiza și verifica probele din dosar preponderent având în vedere că nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea condamnării lui COROLIOV Vasili și conținutul real al probelor, sau ignorarea unor aspecte evidente ce ar fi avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Pe aceeași linie de considerente, Colegiul ține să evidențieze că, invocarea formală a unor temeiuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, ci doar se face trimitere la conținutul probelor și la aprecierea acestora, nu va face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente *de drept*, care cu desăvârșire lipsesc aici, și care ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întregul proces penal.

În al doilea rând, instanța de recurs ține să accentueze că față de lucrul judecat de instanțele de fond, se constată motivarea amplă și temeinică a hotărârii pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de

părți în raport cu fapta reținută în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 CoEDO. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o instanța ierarhic-superioară poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea Garcia Ruis versus Spania, Helle versus Finlanda*).

Din materialele cauzei se reliefează împrejurarea că apărarea a primit răspuns la toate afirmațiile invocate în apelul apărării.

Astfel, instanța de apel corect a apreciat legalitatea pornirii procesului penal pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 179 Cod penal, or organul de urmărire penală la adoptarea ordonanței din 14 august 2019 (*f.d. 7, vol. I*) s-a condus de prevederile art. 276 alin. (4) Cod de procedură penală care acordă dreptul de a fi pornită urmărirea penală în lipsa plângerii victimei, atunci când aceasta este obligatorie (*art. 276 alin. (1) Cod de procedură penală*), dacă aceasta se află în incapacitate, îi este limitată capacitatea de exercițiu, se află în stare de neputință sau a dependenței față de bănuț sau din alte motive nu este în stare să-și apere drepturile și interesele legitime.

Se preiau ca întemeiate și cele invocate de instanța de apel în motivarea soluției adoptate cu referire la capătul de acuzare adus în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, de vreme ce nu s-au stabilit circumstanțe care ar indica la neadmiterea datelor ce rezultă din probe administrate de acuzare. De asemenea, instanțele de fond corect au apreciat nerecunoașterea vinei ca o exercitare a libertății la autoincriminare și că dubiul judiciar a fost înlăturat prin probe concludente, veridice, utile și pertinente, care coroborează și se completează în ansamblu.

Împrejurarea că inculpatul nu a recunoscut fapta comisă nu are relevanță juridică, atâta vreme cât celelalte mijloace de probă confirmă vinovăția inculpatului.

Faptul că nu a fost efectuată o expertiză a stării de ebrietate a inculpatului nu îl exonerează pe acesta de răspundere penală și nu exclude reținerea în seama acestuia săvârșirea infracțiunilor în stare de ebrietate alcoolică, cu atât mai mult că acesta recunoaște faptul consumării de băuturi alcoolice la 19 mai 2019 și aflarea în stare de ebrietate, iar gradul de beției fiziologice nu influențează și nu determină răspunderea penală a vinovatului fiindcă orice stadiu de ebrietate (ușor, mediu, profund) influențează comportamentul persoanei.

Mai mult, prin raportul de expertiză judiciară biologică medico-legală nr. 20190500219 din 02 iulie 2019 s-a concluzionat că pe hainele ridicate de la COROLIOV Vasili s-au depistat petele de sânge provenit de la victimă cât și de la inculpat.

Din materialele cauzei rezultă că apărarea are o atitudine duplicitară față de învinuirea adusă în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, or pe de o parte se pledează pentru achitare, iar pe altă parte se solicită recalificarea acțiunilor în baza art. 151 alin. (4) Cod penal.

La caz nu pot fi recalificate acțiunile inculpatului, or numărul loviturilor aplicate (22), în zone vitale (*capul și toracele*), cât și perioada scurtă a survenirii decesului (*30 minute după primirea leziunilor corporale*), suferințele pricinuite victimei înainte de moarte și lăsarea în chinuri, denotă fapta de omor săvârșit cu o deosebită cruzime și nu cea de vătămarea intenționată gravă a integrității corporale.

Cele consemnate supra, evidențiază o dată în plus că instanța de apel a acordat o atenție sporită materialelor acestei cauze, înlăturând justificat și prin argumente temeinice versiunea despre nevinovăția inculpatului avansată de apărător.

Prin urmare, opozabil poziției susținute de recurent, se relevă că, potrivit art. 384 alin. (3), 410 alin. (1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul a îndeplinit obligația legală de a supune verificării legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, drept urmare decizia instanței de apel cuprinde raționamente, care au dus la respingerea apelului ca nefondat, precum și motivele adoptării unei atare soluții. De asemenea, instanța de recurs nu vede necesitatea de a dezbate, prin alte argumente, toate alegațiile din această cerere de recurs, deoarece careva temeuri de casare *ex officio* Colegiul nu a stabilit.

În al treilea rând, instanța de recurs se raliază argumentelor expuse în decizia Curții de Apel, constatând că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale inculpatului.

Se menționează și că cele invocate de apărare cu referire la declararea nulității unor probe ale acușării au fost obiect de studiu în instanța de apel, ultima reflectând în detaliu considerentele pentru care nu le-a admis. Suplimentar, instanța de recurs statuează și că apărarea a invocat nulitatea unor probe în temeiurile prevăzute de art. 251 Cod de procedură penală, însă a omis să motiveze și că *această încălcare a normelor procesuale nu poate fi înlăturată decât prin anularea actului respectiv*, condiție obligatorie.

Mai mult, inculpatul în ședința preliminară a primei instanțe a confirmat faptul că își cunoaște drepturile și obligațiile procesuale, că i s-a înaintat învinuirea în prezența apărătorului, că a primit rechizitoriu și că „*Cu materialele dosarului am făcut cunoștință în prezența avocatului*” (f.d. 17, vol. II). Deci, inculpatul a cunoscut că beneficiază de drepturi și libertăți procesuale și a avut posibilitatea să conteste în fața instanțelor judecătorești naționale modul de colectare și folosire a probelor cât și să sesizeze instanța despre o pretinsă încălcare, dar nu a făcut-o.

Referitor la argumentul recurentului că *apărarea a prezentat noi probe asupra cărora instanța de apel nu s-a expus*, se statuează că la f.d. 170-179, vol. III sunt anexate răspunsuri la interpelări ale apărării și copii ale plângerilor depuse în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, însă din cercetarea procesului-verbal al ședinței de judecată (a cărui conținut nu a fost obiectat de părți în conformitate cu prevederile art. 336 Cod de procedură penală) nu se reliefează împrejurarea că aceste acte au fost solicitate a fi cercetate prin prisma nemijlocirii și contradictorialității, în prezența părților sau că s-ar fi solicitat anexarea lor la materialele cauzei.

Astfel că, instanța de apel corect nu s-a expus asupra acestora, în caz contrar s-ar fi adus atingere art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală care *obligă instanța să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces*

toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În virtutea considerentelor expuse, se constată că, în cauză nu se identifică nici un temei din cele invocate de recurent și, deci, nu este incident cazul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, apreciind ca fiind vădit neîntemeiate criticile formulate sub acest aspect de către avocatul IPATII Denis.

8. În temeiul art. 432 alin. (1)–(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul IPATII Denis în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **COROLIOV Vasili XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 16 februarie 2021.

Președinte

DIACONU Iurie

Judecător

CATAN Liliana

Judecător

GUZUN Ion